■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی‌ایران ■ مدیر مسؤول: مهدی عرفاتی ■ سردبیر: روحا... رجایی

جام جم

■ شاپا: ISSN۱۷۳۵-۳۶۳۷
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۴۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به‌صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام‌جم)

چهارشنبه ۱۱ تیر ۱۳۹۹ | ۹ ذی‌القعده ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیست و یکم - شماره ۵۶۹۴ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Wednesday - July 1, 2020

حدیث روز: تحف‌العقول

از امام حسن علیه‌السلام سؤال شد: فقر چیست؟ فرمود: سیری ناپذیریِ نفس نسبت به هرچیزی.

پلک احساس: صائب تبریزی

ستاره زنده، جاوید شد ز بیداری
تو نیز در دل شب ای سیاهکار مخسب

امروز در تاریخ:

- درگذشت خواجه نصیر طوسی (۶۵۳ ش)
- آیت‌ا... شیخ عبدالکریم حائری در تلگرافی به رضاشاه ضمن اعتراض به روند کشف حجاب، خواستار جلوگیری وی از این روند شد. (۱۳۱۴ ش)
- شش هزار نفر از کارگران شرکت نفت ایران و انگلیس در اعتراض به پایین بودن دستمزد علیه دولت بریتانیا دست به تظاهرات زدند. (۱۳۲۵ ش)

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۳/۰۸ | غروب آفتاب: ۲۰/۲۴
اذان مغرب: ۲۰/۴۵ | نیمه‌شب شرعی: ۰۰/۱۶
اذان صبح (فردا): ۴/۰۷ | طلوع خورشید (فردا): ۵/۵۳

پیش‌بینی آب و هوا پنجشنبه

تهران	اصفهان	اهواز	تبریز	رشت	سمنان	کرمانشاه	همدان
۲۲ / ۳۴	۱۸ / ۳۷	۲۹ / ۴۷	۱۶ / ۲۸	۲۱ / ۲۶	۲۵ / ۳۵	۱۵ / ۲۹	۸ / ۳۰

حکمت ۳۳۵: نهج‌البلاغه

برای هر کسی در مال او دو شریک است: وارث و حوادث.

خودنویس

من کرونا ۴ ماه بعد...

حامد عسکری
شاعر و نویسنده

۲۶ اسفند گذشته بود که کار روزنامه تمام شد و با بچه‌های تحریریه خداحافظی کردیم و آرزوی سالی سرشار از موفقیت و شادکامی کردیم و زدیم بیرون. شب را خوابیدم و صبح که بیدار شدم مزه و بو مطلقا نمی‌فهمیدم. دوش گرفتم. چای خوردم. ویکس بو کردم. هیچ ... انگار نه انگار. زنگ زدم به حمید که توی قم پزشک است. گفتم بویایی تعطیل حمید! گفت کروناست. برو توی یک اتاق و قرنطینه را شروع کن تا خودم را برسانم... غروبش آمد. یک گوش پاک‌کن بلند اندازه خودکار کرد بیخ حلقم و قرار شد آزمایش بدهم تا نتیجه مشخص شود. ۴۸ ساعت بعد یک کلمه کار را تمام کرد؛ پوزیتیو. بله من کرونایم مثبت شده بود و این اول داستان بود. همه تنهایی‌ها، همه بیداری‌های شبانه، همه وهم و خیال‌هایی که نیمه شب می‌آمد سراغم، همه بدن دردها و تب‌ها را فاکتور می‌گیرم. این‌که ۲۷ روز بچه‌هایم را ندیدم هم اضافه کنید. من از کرونا عبور کردم یا کرونا از من، فرقی نمی‌کند. حالا حدود چهارماه است من این بیماری را پشت سر گذاشته‌ام؛ اما... و آه که همه حرف‌ها همیشه پشت این اماها قرار می‌گیرند. من فکر می‌کردم یک آنفلوآنزاست، یک سرماخوردگی، یک کم سفت‌تر، یک کم شل‌تر؛ ولی هرچه می‌گذرد انگار تازه بعضی عوارضش نمودار می‌شود. هنوز بعد از چهار ماه شامه و چشایی ندارم. هنوز تمام طول روز، بدن درد و کوفتگی امانم را می‌برد. سندرم پاهای بیقرار که قبلا هفته‌ای یکی دوشب بود شده هر شب. به خاطر ذق‌ذق وحشتناک پاها باید شبی نیم ساعت آنها را به هم بکوبم تا ساکت شوند. شنوایی‌ام تحلیل رفته. خارش چشم سراغم آمده و دهانم همیشه مزه فلز می‌دهد. کرونا دوباره وحشی شده است. مراعات نمی‌کنیم. چند وقت است از کادر درمان‌مان کلیپ رقص و تولدی بیرون نمی‌آید. مراقب باشیم. کار بیخ دارد.

گفت‌وگو با زینب زارع، مجری تلویزیون درباره استفاده از شبکه‌های اجتماعی

دنیایی که گریزی از آن نیست

طاهره آشیانی
روزنامه‌نگار

حالا دیگر استفاده از شبکه‌های اجتماعی که در کشور ما از آن به نام فضای مجازی نام برده می‌شود، عمومیت یافته است. بیشتر مردم گوشی‌های هوشمندی دارند که روی آنها چند شبکه اجتماعی نصب شده و هر کس به فراخور نیازش از آنها استفاده می‌کند. آنهایی که نگاهی خوش‌بینانه دارند، فراگیری اینترنت و شبکه‌های اجتماعی را یکی از مواهب دنیای مدرن می‌دانند که فرد را به دنیایی وسیع و بی‌انتها وصل می‌کند و آنهایی که بدبین‌اند و محتاطانه به حال و آینده نگاه می‌کنند این فراگیری و ارتباط با جهان بی‌انتهای اطلاعات را تهدیدی برای افراد و جوامع می‌دانند. اهالی رسانه و کسانی که در حوزه ارتباطات کار می‌کنند اما مدت‌هاست درباره سوادی پژوهش و صحبت می‌کنند که به «سواد رسانه‌ای» شهرت دارد. این سواد به ما یاد می‌دهد که از دنیای بزرگ اینترنت و ابزار شبکه‌های اجتماعی چگونه استفاده کنیم که سودش بیشتر از ضررش باشد. در موضوع سواد رسانه‌ای مهم‌ترین نکته «انتخاب» است. هر چقدر آدم‌ها به خود و اطراف خود آگاه‌تر باشند، انتخاب‌های دقیق‌تری در شبکه‌های اجتماعی خواهند داشت و نکته مهم‌تر این که آنها از این آگاهی استفاده کرده و «زمان» حضور در شبکه‌های اجتماعی را نیز انتخاب کرده و دچار اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی نمی‌شوند. با زینب زارع، مجری تلویزیون که هم‌صحبت شدم تا درباره شبکه‌های اجتماعی با او گپ بزنم و ترجیح داد به جای سواد رسانه‌ای از واژه «مهارت» استفاده کند. زارع معتقد است که ما باید مدام مهارت‌های خود را به روز کنیم و مهارت استفاده از شبکه‌های اجتماعی هم یکی از آنهاست که حالا دیگر همه باید از آن سر دربیاورند. شبکه‌های اجتماعی دروازه‌ای برای ورود به دنیای بزرگ اینترنت است و هر کس به فراخور آگاهی و دانش و انتخاب‌های خود از این دریا استفاده می‌کند. دنیایی که اگر انتخابت درست باشد به تو راه و رسم بهتر، مفید و کاربردی‌تر زندگی را می‌آموزد. حالا دیگر لازم نیست برای یادگیری هر حرفه و مهارتی از نقطه‌ای به نقطه دیگری بروی یا حتی هزینه‌های زیادی را متحمل شوی. یادگیری این روزها ارزان‌ترین امکان دنیای مجازی است. البته زارع تاکید می‌کند که همه اینها بستگی به این دارد که تو تصمیم گرفته‌ای در گشت و گذار در دنیای مجازی چه انتخاب‌هایی را در سبدت بگذاری.

انتخاب حرف اول را می‌زند

به زارع می‌گویم در کنار این آموزش‌هایی که شما گفتید این هشدار را هم به ما می‌دهند که شبکه‌های اجتماعی و اینستاگرام آدم‌ها را سطحی می‌کند و اجازه عمیق شدن در موضوعات را از آنها می‌گیرد. می‌گوید: نه! من با این حرف موافق نیستم. به باور من، آدم‌ها قبل از حضور در شبکه‌های اجتماعی سطحی یا عمیق بودن خودشان را انتخاب کرده‌اند و بر همین اساس شبکه‌های اجتماعی و این که چه کسی را دنبال کنند، انتخاب می‌کنند. آدم سطحی، صفحات شاخ‌های اینستاگرام را انتخاب می‌کنند که به‌جز خودنمایی و خودشیفتگی چیزی به آنها نمی‌دهد و آدم‌های عمیق‌تر می‌روند صفحه یک شاعر بزرگ یا نویسنده متفکر را دنبال می‌کنند که بیاموزند. معتقدم آدم سطحی اگر شبکه‌های اجتماعی هم نباشد یا بسته و فیلتر شود، آدمی که با سطح سلیقه و شعور او همخوانی داشته باشد را پیدا می‌کند در فضای مجازی، نه در دنیای واقعی. این آدم اگر کتابخوان هم شود، زردترین و سطحی‌ترین کتاب‌ها را می‌خواند، فیلم و سریال سطحی می‌بیند و... شبکه‌های اجتماعی آدم‌ها را سطحی نمی‌کند اما به آنها امکان فرو رفتن در سطحیات را بیشتر فراهم می‌کند.

نفی و نهی فایده‌ای ندارد

می‌پرسم به نظرتان حضور در شبکه‌های اجتماعی در کشور ما روند خوبی را طی می‌کند و آدم‌های اندیشمند هم در این شبکه‌ها حضور پیدا کرده و این امکان را فراهم کرده‌اند که از دانش و معلومات آنها استفاده کنیم؟

بله! الان شرایط ما از چند سال قبل خیلی بهتر شده و دایره انتخاب‌ها وسیع‌تر شده و فقط آدم‌ها باید مهارت خود در انتخاب صفحات و شبکه‌های اجتماعی را قوت بیشتری بدهند و این موضوع ربط کامل به خانواده‌ها دارد. نوجوانان و جوانان ما اول از پدر و مادر یاد می‌گیرند که چه صفحاتی را در شبکه‌های اجتماعی دنبال کنند. وقتی گوشی دستم است و دخترم کنارم می‌نشیند و می‌پرسد که چه می‌بینم و چه می‌خوانم، به جای انکار و این که در شبکه‌های اجتماعی حضور ندارم مثلا به او توضیح می‌دهم که دارم فلان صفحه که مربوط به کتاب است را نگاه می‌کنم و به او هم می‌گویم این کتاب‌ها هم برای تو مناسب است، می‌توانی سفارش بدهی. همین راه ساده، نگرش و انتخاب بچه‌ها را تغییر می‌دهد. پدر و مادرها باید برای بچه‌ها وقت بگذارند و به آنها توضیح بدهند. الان دیگر دوره انکار یا محدودکردن شبکه‌های اجتماعی نیست، الان وظیفه پدر و مادرها سنگین‌تر شده و همان گونه که درس‌ها را به فرزندان خود توضیح می‌دهند راه و روش استفاده درست از فضای مجازی را هم باید به بچه‌ها آموزش بدهند. مدارس وظیفه مهم‌تری در این راستا دارند هر چند کمتر به این وظیفه عمل می‌کنند. آموزش و پرورش ما فقط به آموزش دروس خشک و عموما غیرکاربردی محدود شده است. اگر آموزش و پرورش کارش را به درستی انجام دهد و پرورش را هم در کارهای خود بگنجاند، بخش زیادی از آموزش به والدین را هم به عهده خواهد گرفت و سطح آگاهی مادران و پدران را بالا می‌برد تا آنها بتوانند به فرزندان خود آموزش بدهند. دوره کرونا ثابت کرد که ما به شبکه‌های اجتماعی و اینترنت نیاز داریم و زندگی ما به آنها وابسته است و باز هم ثابت کرد که سیستم آموزش و پرورش چقدر در این دنیا باید پیشگام باشد و علاوه بر بچه‌ها و دانش‌آموزان، والدین آنها را نیز تحت آموزش قرار دهد.

کافه میرداماد

عکس: تسنیم

الگوسازی موفق

زارع می‌گوید: من در اینستاگرام صفحه شخصی ندارم؛ این را امتیاز نمی‌دانم، اما تمایل ندارم در این فضا صفحه‌ای داشته باشم و یا هنوز به آن احساس نیاز نکرده‌ام. اما کسانی که در اینستاگرام فعال هستند را هم نفی یا نهی نمی‌کنم. به نظرم همه چیز به انتخاب آدم‌ها بستگی دارد و این که بخواهند از فضایی که در آن هستند چه استفاده‌هایی بکنند. برخی در اینستاگرام صفحات خوبی دارند، مطلب، عکس و فیلم‌هایی به اشتراک می‌گذارند که برای دیگران هم کاربردی است.

به زارع می‌گویم به نظرتان لازم است که استفادکنندگان از این شبکه اجتماعی همه روزمرگی‌های خود را به اشتراک بگذارند، می‌گوید: روزمرگی‌ها برخی جذابیت‌های خاص خود را دارد و ما آنقدر از آنها یاد می‌گیریم که باید قدردان آنها هم باشیم که این کار را برای ما انجام می‌دهند. دیدن روزمرگی‌های آدم‌های موفق کم‌کم آنها را به الگو تبدیل می‌کند. مثلا آدم معروفی ویدئو یا عکسی منتشر می‌کند که با همه مشغله‌ای که داشته به دیدار مادرش رفته. این یعنی فرهنگ‌سازی خوب. یا مثلا صفحه یک خانم موفق را دنبال می‌کنیم و می‌بینیم که او برنامه‌ریزی دقیقی در زندگی دارد و ورزش هم می‌کند و ما از این سبک زندگی تاثیر می‌گیریم. اینها از محاسن اینستاگرام است. اما واقعیت این است که برای من وقتم ارزشمندتر از این است که دنبال این باشم که فلانی روزش را چگونه پر می‌کند.

مقطع حساس کنونی

شاگردان بتهوون و ترکیب جمعیتی اتریش

امید مهدی‌نژاد
طنزنویس

سه تن از شاگردان بتهوون که سه خواهر به نام‌های آلیس، پالیس و تالیس بودند، پس از فارغ‌التحصیلی با سه تن از شاگردان هگل ازدواج کردند و سرخانه و زندگی خود رفتند. در این میان تالیس که از آلیس و پالیس کم‌استعدادتر بود، با مردی ازدواج کرد که او را عاشقانه دوست داشت و همواره به او محبت می‌کرد و در حضور و غیاب او همواره از او تعریف می‌نمود. آلیس و پالیس که خود را به خوشبختی تالیس تصور نمی‌کردند و به زندگی وی حسادت می‌ورزیدند، تصمیم گرفتند حال او را بگیرند. در یک مهمانی خانوادگی، آلیس و پالیس فرصت را غنیمت شمردند و نزد شوهر تالیس رفتند و گفتند: شوهران ما پدر ما را درآورده‌اند، چراکه اشخاصی هنرفهم، زیباپسند و نازک‌اندیش‌اند. خوش به حال شما که انسان کم‌توقعی هستید و با این‌که تالیس هیچ هنر خاصی ندارد، او را این‌همه دوست دارید. همسر تالیس گفت: البته من بسیار شخص بدپسند و متوقعی هستم. برای مثال من فقط موسیقی عالی را می‌پسندم و برای همین، ماهی یک بار به کنسرت می‌روم و یک آلبوم نیز خریداری می‌کنم. به نقاشی فاخر علاقه‌مندم و کلکسیونی از آثار کلاسیک در خانه دارم. شیفته شعر و ادبیات هستم و هر هفته یک کتاب رمان یا شعر یا دلنوشته می‌خرم. اتفاقا در زندگی زناشویی نیز به همین دلیل در پی زنی خوب گشتم و تالیس را پیدا کردم و او را بسیار دوست می‌دارم، چراکه برخلاف خواهران پرمدعای دوبه‌هم‌زن حرافش، یک زن خوب است. در این لحظه آلیس و پالیس که واقعا ضایع شده بودند، دست‌شان از پای‌شان درازتر شد و شوهران‌شان وقتی چنین دیدند، فرغون آوردند و دست‌های همسران‌شان را از زیر دست و پا جمع و به پشت صحنه منتقل کردند. تالیس و همسرش نیز تا پایان عمر با عشقی زایدالوصف در کنار هم زندگی کردند و فرزندان بسیار آوردند و سهم خود را در کاهش میانگین سنی و بهبود ترکیب جمعیتی کشور اتریش ادا نمودند.

مرور و عبور با جام جم ۲۰ سال قبل

بازدید لاریجانی از پشت صحنه «روشن‌تر از خاموشی»

دکتر علی لاریجانی، رئیس سازمان صدا و سیما در بازدید از پشت صحنه سریال تاریخی ملاصدرا در شهرک سینمایی غزالی، از نزدیک با روند ساخت این سریال آشنا شد و با عوامل سازنده آن گفت‌وگو کرد.

وی در جمع خبرنگاران گفت: سازمان صدا و سیما بر اساس نیازهای مخاطبان برنامه‌های خود را طراحی می‌کند که بخشی از آن مختص ساخت سریال‌های تاریخی. مذهبی است. برای افراد یک جامعه هیچ چیز تلخ‌تر از گسستگی فرهنگی با تاریخ آن جامعه نیست و در یک جامعه متمدن نباید مردم با گذشته فرهنگی خود ایجاد گسست کنند.

در این سریال حسین یاری نقش ملاصدرا، جمشید مشایخی نقش شیخ بهایی و علی نصیریان نقش میرداماد را بازی می‌کنند. (صفحه ۳)

مهران مدیری در «پلاک ۱۴»

چند نویسنده و بازیگر با سوء استفاده از خواب عمیق کارگردان به علت خستگی بیش از حد، عزمشان را جزم کرده‌اند تا زیرآب کارگردان را بزنند و نان او را آجر کنند... علی ابوالحسنی، عضو ۲۸ ساله پلاک ۱۴ از بازیگرانی است که از سال ۷۶ در برنامه‌های مدیری حضور دارد. این بازیگر درباره مهران مدیری می‌گوید: مهران همه بچه های گروه را دوست دارد و من این فضای صمیمی را کمتر در گروه‌های برنامه‌ساز دیده‌ام. مدیری از کلیشه و کلیشه شدن دور است و در هر برنامه‌ای ایده‌ای نو یا تیپی جدید ارائه می‌کند. عارف لرستانی هم درباره پلاک به او و کار با مدیری می‌گوید: در این نوع برنامه‌سازی قدرت تیپ‌سازی بازیگر باید بالا باشد تا بتواند نقش چهره‌های مختلف را بازی کند. (صفحه ۳)

تغییر واحد پول و نقش آن در تورم

اگر واحد پول ایران از ریال به تومان تبدیل شود یا از ریال به ۱۰۰ ریال تبدیل شود آیا واحد پول کشور قوی‌تر می‌شود؟

قدرت پول هر کشور وابسته به قدرت اقتصادی آن کشور است. عواملی مانند پشتوانه پولی، ذخیره ارزی کشور، سیاست‌های پولی و مالی و تولید ناخالص ملی در قدرت پول موثر است. در واقع تغییر واحد پول کشور و چاپ اسکناس‌های درشت‌تر فقط اثر روانی در کاهش تورم دارد و هیچ تغییری در متغیرهای واقعی ایجاد نمی‌کند. (صفحه ۴)

کودکان خیابانی، نیازمند حمایت

رئیس سازمان بهزیستی شمیرانات درباره مشکل کودکان دستفروش در خیابان‌ها و حمایت‌های قانونی از آنان گفت: عوامل زیادی ازجمله اعتیاد، فقر، طلاق، عدم صلاحیت والدین موجب این معضل شده‌است. دکتر عبدالحسین ناصرزاده با اشاره به این که شهرداری و بهزیستی متولی کمک به این‌گونه کودکان هستند، افزود: اخیرا دو مرکز برای کودکان بی‌سرپرست پسر و خانه ریحانه برای سرپرستی کودکان دختر بازگشایی شده‌است.

حدود ۳۰۰۰ کودک بی‌سرپرست و بدسرپرست وجود دارند که از این تعداد ۱۰۰۰ نفر در بهزیستی نگهداری می‌شوند. (صفحه ۷)

جام جم

روش جدید شرکت‌در دومین مسابقه میلاد نور از طریق مطبوعات

آرایش فراکسیونهای مجلس در برابر اصلاحیه قانون مطبوعات

فرانسه از دیوار بتونی ایتالیا عبور می‌کند؟

اگر ایران کمک کند کارو انهای مواد مخدر به ارو پا نمی‌رسند

مروی: بعضی از دولتی‌ها عامل گرانی‌اند

امر قضا و قضاوت از شأن انسان و بعدی از ابعاد خلیفه‌اللهی انسان است و اجرای حدود الهی مطلقا تعطیل بردار نیست.

مروی، معاون اول قوه قضاییه در سخنرانی پیش از خطبه‌های نماز جمعه گفت: بعضی از کسانی که در هیات دولت تلاش می‌کنند، با کمال تاسف خودشان عامل گرانی و تورم هستند. از یک طرف تصویب می‌کنند در سال ۷۹ بیش از ۲۰ درصد اجناس نباید گران شود، آنها اول به کارخانه‌هایی که زیر نظر دولت اداره می‌شود، بروند و از اول سال ۷۹ تا الان را بررسی کنند و ببینند آیا این مصوبه واقعا اجرا شده یا نه؟ (صفحه ۲)